Ч. 340 (13.539). Львів, неділя 24. грудня 1933. Poсztowa оплата zaplacono ryczaltem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Редакція і Адміністрація: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долр. Франції, Голянції, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41. „ Друкарні 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Загальні Збори Народньої Орґанізації Українців міста Львова.

В середу 20. грудня ц. р. відбулися в салі „Української Бесіди“ Загальні Збори Народньої Орґанізації Українців м. Львова.

Збори відкрив в год. 18.40 голова Народньої Орґанізації проф. Амброз Березовський і на вступі спомянув погибших у визвольних змаганнях, а дальше померших в останньому році членів Народньої Орґанізації. Звіт з діяльности, а радше доповнення звіту поданого у „Вістях“ Народньої Орґанізації, подав орґанізаційний референт п. Агатон Добрянський. За останній рік Народня Орґанізація розвинула живу діяльність у всіх ділянках і мала поважні успіхи. Найбільшим успіхом можна вважати заснування Т-ва українських дозорців „Воля“, яке дуже гарно розвивається, і заснування кооперативи українських ґастрономічних працівників „Місто“.

Над звітом з діяльности розвинулася більше як годинна річева дискусія. На внесок Провірної Комісії Збори ухвалили абсолюторію уступаючій старшині. У міжчасі радила Комісія-Матка і представила Зборам таку листу кандидатів до Осередньої Старшини: Голова: *пос. д-р Степан Біляк.* Члени Старшини: Амброз Березовський, о. прал. Леонтій Куницький, Агатон Добрянський, мгр. Василь Жовнір, мґр. Богдан Бородаєвко, дир. Омелян Терлецький, радн. Денис Горлицький, д-р Іларіон Боцюрків, пос. д-р Любомир Макарушка, о. Володимир Яценків, радн. Іван Кульчицький, Петро Ґоїм. Заступники: Михайло Волинський, Микола Дорожинський, д-р Володимир Котецький, Іван Бучко, Дамян Фаф. Провірна Комісія: дир. Орест Радловський, д-р Ярослав Олексишин, Осип Микитович. Заступники: інж. Петро Мацьків, Іван Мацийовський. Мировий суд: о. кан. Іван Туркевич, д-р Олександер Марітчак, Іван Стевчак. Заступники: дир. Петро Петрик, інж. Микола Чапля.

Кандидатуру посла д-ра Біляка на голову Орґанізації Збори приняли гучними оплесками. Решту пропонованої листи принято без спротиву майже всіми голосами. Оплесками принято внесення ред. Глодкого, щоби подякувати проф. Березовському за його 8-літню працю на пості голови Народньої Орґанізації.

Збори закінчилися в год. 10-ій вечором відспіванням національного гимну.

Вибори в Румунії.

ВИБІР Д-РА ВОЛ. ЗАЛОЗЕЦЬКОГО І Ю. СЕРБИНЮКА ЗАПЕВНЕНИЙ.

Черновецький „Час“ (ч. 1.494) повідомляє, що **в цілій Румунії** здобули голосів: ліберали 54.05 відсотків, нац.-царaністи 14.24, жоржісти 5.22, лупісти 5.02, кузісти 4.74, Ґоґа 4.08, маляри 3.74, **Юніян (у спілці з У. Н. П.) 2.45,** Аржетояну 2.20, авересканці 1.46, жиди 1.38, соціялдемократи 1.27. Таким чином українці, здобувши в союзі з рум. радикально-селянською партією 2.45 відс. голосів, запевнили собі вибір послів: д-ра Вол. Залозецького і ред. Юрія Сербинюка. (Всіх мандатів здобула листа Юніяна у спілці з У. Н. П. 5). Всі ті партії і групи, що здобули менше як 2 відс. голосів, лишилися без мандату (авересканці, жиди, соціялдемократи, комуністи).

На Буковині здобули голосів: ліберали 36.7 відстоків, кузісти 17.2, нац. царaністи 11.2, **Юніян та У. Н. П. 9.1,** жоржісти 5.7, жиди 5.5, соц. демократи 4.2, Ґоґа 3.3, Аржетояну 1.1, ліга праці 0.9, Авереску 0.6.

Серед яких обставин відбувалися ті вибори, який терор управляла владна ліберальна партія, видно найкраще з того, що в багатьох виборчих округах поарештовано всіх делеґатів та асистентів опозиційних партій, в тому очевидно й українців. А в сам день виборів (20. ц. м.) **заарештували в Сторожинці навіть голову У. Н. П. і чолового кандидата до камери й сенату д-ра Вол. Залозецького та українського адвоката із Заставної Емануїла Бурика.**

Вибори до **сенату** відбулися в пятницю 22. ц. м., але висліду їх ще не знаємо. Тому, що вибраний послом д-р В. Залозецький має теж запевнений мандат до сенату, на його місце до камери прийде хтось з чергових українських кандидатів.

Скрипник в обороні гонорарів Винниченка.

Постишев, що несе безперечно моральну відповідальність за смерть Скрипника, не дає йому спокою і по смерти, та все намагається оправдати його трагічний кінець. У згаданій промові він говорить між іншим про нього: „Зустрічалось баґнетною атакою не лише все московське, а дуже часто навіть все, що походило від ЦК БКП (б)... Скрипник провадив довго ту саму примусову українізацію школи (!?!), за яку партія свого часу забрала Шумського. От наприклад погляд Скрипника за союзний закон про користання землею: „Перша точка союзного закону про користання землею твердить, що ціла земля є власністю СРСР. Я вважаю, що таке поставлення питання в засаді хибне, бо воно противне рішенням партії про взаємини між Союзом та Союзними республиками. Колиб приняти такий закон, то це значилоб, що суверенність поодиноких республик зводиться до того, що вони мають свій уряд не маючи власної території. Я гадаю, що таким тенденціям треба рішуче протиставитись“.

„Ви бачите, що Скрипник все всесоюзне зустрічав дійсно баґнетами. Союз Совітських Соціялістичних Республик був для нього чимсь подібним до Союзу Народів, куди можна періодично зїздитися і побалакати, але який не повинен мати реального впливу на життя та роботу кожної окремої республики“.

„У практичній роботі Скрипника як народнього комісаря освіти справа доходила, на жаль, до дуже сумних анекдотів. Наприклад в листі до т. Луначарського з приводу авторського гонорару Винниченка Скрипник пише: „Т. Луначарський: Я гадаю, що колиб навіть признати неможливість виплатити авторський гонорар Винниченкові, то належні йому гроші ніяким чином не можна конфіскувати на користь російських письменників чи російського комісаріяту народньої освіти“.

Протинімецька вистава в Харкові.

МОСКВА, 22. 12. ПАТ. З Харкова повідомляють, що в тамошньому музеї революції відкрито виставу 15-ліття визволення України спід німецької окупації. Вистава влаштована в різко протинімецькому дусі. Найбільше враження роблять знимки повішених на ліхтарнях у Харкові після повстання проти Німеччини літом 1918 р.

—o—

Лібе засуджений на смерть.

ЛЬОНДОН, 22. 12. ПАТ. Аґенція Райтера повідомляє, що на основі відомостей із джерел добре поінформованих, хоча неофіціяльних, присуд лайпціґського трибуналу в процесі за підпал Райхстаґу, закомунікований уже канц. Гітлерові і прем. Ґерінґові, засуджує на смерть Лібе, а виправдує Торґлера і трьох болгарів. Торґлера й інших комуністичних провідників поставлять ще раз перед суд за державну зраду. Димітрова, Попова і Танева видалять негайно за кордон. Вправді скрайні кола націонал-соціялістів висловлюють думку, що не можна позволити, щоби Димітров живий видобувся за кордон, однак канцл. Гітлер і прем. Ґерінґ видали гострий наказ, щоби присуд лайпціґського суду був точно виконаний та щоби Димітров і його товариші дісталися здорові за кордон.

—o—

HBW ЗВІЙКИ ШТУК 150 HERBEWO 35 сотиків З НАЙДЕШЕВШИХ найліпші

Амбасадор Бул'т покинув Москву.

МОСКВА, 22. 12. ПАТ. Амбасадор Зл. Держав у Москві Буліт покинув учора Москву, та поїхав на Варшаву, Берлін, Париж до Вашинґтону. Амбасадор СРСР у Вашинґтоні Трояновський відкликав в останній хвилині свій виїзд до Зл. Держав на кілька днів, тому, що почалося буджетове засідання Центр. виконуючого комітету.

—o—

ЗІРВАННЯ ФРАНЦУСЬКО-НІМЕЦЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

ПАРИЖ, 22. 12. ПАТ. У торговельних французько-німецьких переговорах наступила перерва. Німецька делеґація відкинула оконечні французькі умовини та покинула Париж і вернулася до Берліна.

БЕРЛІН, 22. 12. ПАТ. Вольфове бюро повідомляє, що господарські переговори, які йшли в Парижі не довели до порозуміння. Дальші господарські взаємини між Німеччиною і Францією після 1. січня 1934. залежатимуть виключно від того, що зарядить французький уряд. Торг. умова з 1927 р. обовязуватиме далі. Німецькі зарядження залежатимуть від того, як поставиться фр. уряд до справи перевозових континґентів.

Срібло привернене в правах.

ЛЬОНДОН, ПАТ. През. Рузвельт ратифікував льондонське порозуміння в справі срібла, до якого прийшло на економічній конференції, на основі внесення американського сенатора Питмена. Це, на думку міродайних кол, перший крок на шляху до біметалізму.

Крім того през. Рузвельт видав розпорядок закуплювати срібло й отворити карбівню для карбування срібних монет. Задля того мають закупити 24 міл. унцій срібла. Других стільки буде для резерви. Ціну срібла устійнять на 64 і пів цента за унцію, коли дотеперішня ціна виносить 45 центів. Фінансові кола сподіються, що інші краї, які продукують срібло, як Арґентина, Перу, Мехіко підуть слідами Зл. Держав, а це причиниться до збільшення торговельних оборотів і привернення сріблу його набувчої сили. Фонд закупна золота підвищили до суми 100 міл. дол. На закордонних ринках Зл. Держави закупили досі золота за 80 міл. долярів.

По широкому світі.

— В Сеалю на Кореї скінчився процес проти 245 комуністів, з яких 22 засуджено на кару смерти, 20 на досмертну вязницю, а інших на 1 до 15 літ.

— У Маркет біля Ліль згоріла фабрика паперу. Є втрат на кілька міліонів фр. Кількасот робітників опинилося без праці. Причиною був підпал і то третій раз уже ц. р.

—o—

Спортові висліди.

УКРАЇНА ПОБИЛА А. З. С.

У пятницю відбулися гаківкові змагання за мистецтво А-кляси між Україною та А. З. С., які покінчилися побідою України в відношенні 6:5 (0:1, 4:3, 2:1). Гра дуже гостра й цікава. Ворота для України здобули Мирон Труш 3, Роман Труш 2, Дмитерко 1. Суддював п. Саварин добре.

Примітивізація життя.

Луцьк, 20. XII. 1933.

I.

Економічна криза викликає помітні зміни в житті нашого народу, які загально можна назвати примітивізацією, поверненням до нижчих форм, обниженням культурних потреб та звуженням їх задоволення. „Ревеляції" польської бруковоі преси про велику культурну працю приєднання „кресів" до Европи, цивілізацію і т. д., — все це традиційна „буйда" й застарілий наліг самоодурювання.

Вже сам зовнішній вигляд як селян, так і біднішої інтелігенції ясно каже, що живеться зле: старий, пошарпаний і заялозений одяг; кепське, грубе, латане взуття; рідкі кальоші; дуже рідкі нові жіночі хустки і т. д.

Без цифр можна сказати, що широкі маси зживають мила щораз менше. Про це говорять селянські руки, сорочки, постільне білля. Взагалі наші селянські хатки, що перед двомитрьома роками милували зір своєю чистотою, сьогодні виглядають далеко не принадно. А так рідко остриженe волосся та оголене лице? Хіба це не ознака того самого явища?

Паливо й світло в селянських господарствах зведені до мінімуму. Замість ясних вогників, що колись весело блимали до пізнього вечора, — бо селяни збіралися, читали, готовили вистави, співали, — сьогодні лямповий вогник — люксус, бо нафта стає занадто дорогою річю в порівнанні з ціною збіжа. Раз-у-раз зустрічаєте по селах цілковито неопалювані кімнати, в яких усеж хтось спить, а в огрітій кімнаті (кухні) теж без верхнього одягу годі висидіти. Через відсутність гроша на дрова чи вугіль замість старих грубок, що змушували селян сидіти в хаті в одних сорочках, сьогодні бачите манісінькі залізні грубки, що підіймають температуру хат не дуже високо від зера.

Звідси постійне днювання й ночування селян у ріжному старому та брудному лахмітті — й обниження санітарного стану хат.

В парі з цим іде й обниження духового життя. При такій ощадности щодо світла й палива селяни вже менше читають. А недостача грошей взагалі зменшує купування книжок і просто унеможливлює улаштовувати вистави, концерти й академії, бо обнижені ціни вступних білетів уже не покривають видатків і грозять дефицитом. Стемплева оплата за дозволи на подібні культурні розваги, а властиво — позашкільну освіту, ще більше причиняється до примітивізації життя.

Годі тут перечислити всі ознаки ступневого обнижування культурного рівня в житті наших мас, серед яких починається повільне дичавіння й загрозливе ширення хуліганства та злочинів. З усіх сторін долітають грізні вістки: крадуть збіжа, вбивають бджоли сіркою і окрадають вулики, нападають на подорожніх, убивають за якусь дрібну річ, як годинник і т. п. Їхати чи йти темним вечором по глухій дорозі сьогодні є ризиком.

Правда, згадані явища ще не масові, але вони симптоматичні і свідчать про негативні процеси в житті мас, викликувані дуже часто сторонніми й незалежними від нас причинами й чинниками. Всі наші заходи, що мають на меті недопустити до цієї примітивізації життя й дичавіння мас, паралїжується.

II.

Українські чинники, що стоять біля ріжнородних джерел і засобів освіти й культури, повинні мати на увазі обниження грошевих спроможностей мас, а навіть інтелігенції і піти слідами деяких промисловців, що ціни своїх фабрикатів застосовують до кишені покупців.

Хоча дуже прикро бачити менші форматом і на гіршому папері видані книжки й часописи; гірший листовий папір, зшитки, олівці й т. д., але життя змушує нас над цим питанням дуже поважно задуматися. Є слушні побоювання, що коли не зробимо цієї уступки життю, то воно може поміститися передовсім на видавцях і видавництвах, а це було би страшним ударом у нашу національно-культурну справу.

Не треба при цьому забувати, що не тільки селянин, але й інтеліґенти у першій черзі починають ощаджувати на предметах першої духової потреби. Як це не сумно, але це факт. І з цим не можна не рахуватися.

В. Островський.

ПРАКТИЧНІ ДАРУНКИ НА ЯЛИНКУ
найдешевше дістанеш у текстильнім магазині
„ТАНИЙ СКЛЕП" — З. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ.
ГАЛИЦЬКА 5.
22/48

Москвофільські рецепти на поборювання українців на Закарпатті.

Деякі дивогляди можуть істнувати лише на Закарпаттю. Наприклад, що має спільного виснажений від перманентного недоїдання безробітний лісовий робітник та бідний хлібороб з партією фабрикантів та банкирів, якою є чеська народня демократична партія Крамаржа? Ця ультра русофільська партія ще досі глибоко вірить — у „Велікую Расію" і ця віра у велику, неподільну, „славянську" Росію наказує витрачати цій партії величезні суми грошей на пропаганду „твердо русских" ідей між голодним населенням Закарпаття. Крім добре плаченого партійного апарату, ще йдуть гроші на пресову пропаґанду. У Пряшеві виходить орґан цієї партії на твердомосковській мові з мягкою шаришською вимовою „Народная Ґазета", що своїм завданням має пропаґанду вище згаданих ідей та боротьбу з українським рухом. У ч. 33—34 (від 26. XI. 1933) переказується про ревеляцію „Укр. Слова" про грошові джерела видавництва „Карп. Ґолоса" та про інспірацію чужоземним консулем політичної лінії згаданого часопису (про що вже були згадки в „Ділі") і „Нар. Ґазета" годиться з тим, що „Карп. Ґолос" оказался прижатим к стенке, і то весьма порядочно". Але ствердивши це, далі вже щось занадто мудрує: мовляв тут справа не така вже й проста — „стаття про „Карп. Голос" свідчить про те, що писана вона досвідченою рукою, що надиктована вона особою добре освідомленою не лише про внутрішні тайни редакції „Карпатор. Ґолоса", а скорше про те, що, куди і яким шляхом йде розвиток міжнародн. відносин". Та плете таке: „Українці в Чехословаччині знають, що вариться на дипльоматичних кухнях і стараються це використати. В цьому випадку знають, що здійсненню їх „превратних целей" про самостійну Україну стоїть на шляху консолідація теперішнього міжнародного положення. Правильно зауважив „К. Ґолос", що в цьому відношенню вистріл українця в радянському консуляті у Львові та „атака" на добросусідські взаємини Чехословаччини з Польщею інсценізовані з одною метою: відвернути започатковану консолідацію теперішнього міжнародного положення"...

Але ці мудрощі можна би коротше висловити: „в огороді бузина, а в Києві дядько".

Справді, при чому тут аж міжнародня ситуація, коли мова йде про конкретну справу: за чиї гроші провадить „К. Ґол." українофобську пропаганду? При чому тут українська політика та міжнародня ситуація? Ситуація лише прихильно складалася була для Фенціка, який брав за свою „патріотичну" працю непогану платню, а тепер ситуація трохи міняється завдяки „Укр. Слову", бо Фенцік „оказался прижатим к стенке"...

Далі вже йдуть такі конкретні поради товаришам по зброї: „Боротьба „К. Ґолоса" проти українців, що на випадок чого (?!) готові створити й у нас Талергоф для „русских", заслуговує на підтримку „русского общества", але ця боротьба мусить бути лише розумнішою. Замісць цілого фронту потрібно виломлювати поки зуби (!), себто одиниці. Між тими, що насунулися до нас „укр. пілковніків" і т. п. є немало людей зі злочинним минулим (?!). Усунути їх і вирвати українцям їх вовчі зуби! Це наша рада „Карп. Ґолосові"...

Порада не є вже така мудра, щоби про неї згадувати, але українці мусять її теж мати на увазі, бо знаємо етику цих панів, які вміють і цілу чужу біографію придумати та „злочинне минуле" сфабрикувати, коли це їм вигідно. „Народная Газета" і „Карпаторусскій Голос" — це гарна компанія, нічого й казати!

М. О.

Чи маєте вже

Новий Самоуправний Закон

Якщо ні, негайно замовте його в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.

Ціна тільки 40 сот. Почтова пересилка 15 сот.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 24. ГРУДНЯ 1933.

Д-Р МИХАЙЛО ДРАҐАН. 2)

Четверта виставка А. Н. У. М.

(Докінчення.)

Дебют В. Винниченка, відомого письменника, на нашій виставці виказує вже дещо вправного мистця, але всетаки не вибивається він нічим понад пересічний рівень. Не бачимо нічого в його картинах, що говорило би за оригінальним підходом до сюжету. Чи знайде він силу спромогтись на нього — побачимо колись пізніше. Це найкращий є його „Пейсаж".

Із варшавських мистців виставили Мегик, Хасевич і Шатківський. Мистці з опанованим ремеслом, доброї школи, але без розмаху й інвенції. Найкращий з них Хасевич, що у своїх дереворитах вміє добувати ріжнородні і цікаві ефекти, та дрібні розміри не дозволяють йому білше дещо розмахнутись до більше закроєних композицій. Безумовно робить він поступи. Шатківський запізнілий імпресіоніст, але доброї школи.

Зпоміж дереворитників перше місце займає Бутович зі своєю прецікаво підміченою етнографічною тематикою, досконало скомпонованою і своєю свобідно викованою технікою. Його етнографізм це далеко не банальна копія дійсности, але побачена під кутом прижмуреного особливого бутовичівського ока, нераз гротесково-мітична, нераз бездоганно дотепна, а нераз театрально пишна. У своїм жанрі Бутович без конкуренції.

Дереворити Рубіжової мають за малий обсяг тематики і через те дещо одномані́тні, але найслабші є дереворити Обаля. Продукує він їх безліч на преріжні теми, але техніка до занудливості одномавітна і шабльонова з прогріхами рисунку і композиції. Менше фабрикації, а більше праці над поодинокими пляншами конче йому потрібне. Його олійним картинам теж можна би багато дечого побажати.

Без порівнання краще представляються зразки графіків із Великої України: Сахновської, Усачова і Жука, передовсім Сахновської, яка володіє високою технікою.

Уперше бачимо картини Фартуха талановитого мистця, якого „Мертва природа" відзначається живим кольоритом і доброю композицією. Добрі надії подає рівнож Ласовський своїм „Пейсажем" і „Автопортретом", що вже позбувається дещо сухости композиції своїх перших робіт. Треба сподіватись, що Париж, куди він недавно виїхав, вийде йому на добру користь.

Три мистці, які творять ядро АНУМ-у, хоч виставили небогато своїх річей, але це індивідуальности маркантно поміж собою ріжні. Ковжун конструктивіст з великим почуттям декоративности: безконкуренційний мистець прикладної ґрафіки. Речі його характеризує вибагливий, сутворо згармонізований добір барв і каліґрафічний видестилізований рисунок. Музика — мистець експресіоніст зі свідомою легко зреформованою формою, яка ніколи не переходить меж мистецької концепції. Кольорит її згашений, як на постарілих іконах. І ця патина старовини надає її картинам своєрідного спокійного чару, як тони лірики давноминулих часів. Осінчук — представник мистецтва залюбленого у старих візантійських традиціях. Можна би сперечатись чи доцільно нині для нашого мистецтва так сильно підпорядковуватись старому мистецтву, але мистецький рівень його картин і технічна може навіть передосконалість проявляють мистця незвичайно совісного і культурного. „Жінка зі дзбанком", де традиційні форми є дещо ослаблені на користь модерних напрямків, дають нам змогу припускати, що Осінчук потрафить поєднати два далекі від себе світи у цікаву синтезу. Думаємо, що тим власне шляхом повинен він піти у свому мистецтві не лише у станковім малярстві, але і в стінних поліхроміях церков.

З різьбарів взяли участь у виставці Лятуринська і Коверко. Лятуринську бачимо вперше. Наскільки можна судити з двох її річей, це мистець вище пересічного рівня. На жаль, митний уряд не дав нам змоги познакомитись з більшим числом може характеристичніших її праць. Коверко щораз більше розвивається. Удосконалює свою техніку і композицію. „Вічний революціонер" вміло вистилізований і повний сильної експресії, може лише занадто переважена тематика переважує форму і композицію передовсім в долішній партії групи. Його портрети основно видолініші і солідно технічно виконані з кожночасним розрахунком на своєрідні ефекти кожного матеріялу чи це буде бронза, мармур чи дерево.

Як бачимо, виставка є досить богата і цікава. Неперевантажена експонатами (всіх 141) тим власне краще дає змогу вглибитись перед кожним мистцем. Хто хоче збогатити свої естетичні переживання, повинен скористати з нагоди оглянути виставку, бо не потриває вона довго.

З життя українців у Харбіні.

ХАРБІН (УПС). Після передачі японською військовою місією та владою Маньджу-Го українській кольонії у Маньджу-Го великого цінного майна перша перебралась у нове мешкання харбінська філія „Просвіти" та редакція газети „Маньджурський Вістник". Почала теж працю молодь, що прикрасила окрему кімнату, де будуть улаштовані спортові заняття та спеціяльні вправи з українознавства й української мови.

Українська Громада, що повинна була розпочати свою працю давно, не могла провести своєї організаційної праці тому, що обраний для того Український Комітет Уповноважених був зложений з москвофільських членів, а українці залишались там у меншости і фактично не могли вести активної праці.

Післяж одержання майна, члени Комітету заворушились та повели сильні напади на „чвірку", що підписала умовини приняття. Але в останніх днях ця агітація почала втихати, бо аустріла сильний спротив серед членів „Просвіти" та іншого громадянства.

А потім вирішили негайно запатись переведенням підготовчих актів до скликання Загальних Зборів Української Громади у м. Харбіні та скликали пленарне засідання Ради Уповноважених, що не сходилася більше як 8 місяців. На цьому пленумі вирішено перевести нову перереєстрацію членів Громади та виключити всі ті елементи, що вороже ставляться до ідей соборности та самостійности України, а також лишити права голосу всіх тих, що мають радянський пашпорт або почали клопоти про свій вихід з підданства СРСР.

Ця постанова проведена майже одноголосно тільки тому, що молодші члени Комітету та кооптовані особи поставили цей акт абсолютно необхідним. На другий день організаційна комісія (спеціяльно для того покликана) почала свою працю. Враження цього виступу було велике і Комітет Уповноважених почав активно старатись, аби скоріше скликати Загальні Збори, обрати нову управу для Громади, щоб на другий день мати можливість перебрати у свої руки управління нашим національним майном, правда, ще не звільненим цілком, тільки частинно.

У той-же час особи, що дістали будинок від влади, створили адміністрацію для управління Українським Нац. Домом та призначили адміністратором п. Яхна. Слідуючим актом було зібрання всього громадського майна, що ховалось по закутках в окремих членів Громади, після конфіскати Українського Дому владою старого „гоміндану" в 1929 році.

Так сьогодні виглядає українське розбурхане життя у Харбіні. Але вже є ознаки, що Загальні Збори пройдуть лагідно і буде обрана постійна управа, а потім трохи згодом „чвірка", як звуть тут осіб, що дістали будинок, приступить, згідно з контрактом, з владою до сформування постійного органу для управління майном. А майно складається з великого наділу землі на одній з кращих вулиць нового міста у Харбіні три-поверхового будинку та двох невеликих домиків у дворі. Загальну вартість цього майна оцінюють на поверх 200.000 єн, себто яких 50.000 ам. долярів (пятьдесять тисяч).

—o—

ВИБОРИ ПО НАШИХ МІСТАХ.

(Звідомлення з місць.)

ВИБОРИ В РОГАТИНІ.

Українці міста Рогатина виступили при виборах до міської ради згідно з порученням свого національного проводу зі самостійними українськими лістами кандидатів на радних. Вправді староство і повіт. виділ робили спроби, аби склонити українських громадян до компромісу й уложення спільних ліст, одначе ці спроби не мали успіху. На передвиборчих нарадах українські громадяни заняли до компромісових пропозицій неприхильне становище. Польська сторона (ББ) пропонувала українцям у спільній листі 5 радних.

Місто поділили на 4 виборчі округи в цей спосіб, що становище українців згори значно утруднили. Першій окрузі (управнених до голосування 529 поляків, 14 українців і 331 жидів) признано 5 мандатів. Другій окрузі (93 українців, 115 поляків і 1025 жидів) — 5 мандатів. Третій окрузі (802 українців, 68 поляків, 35 жидів) — 3 мандати. Четвертій окрузі (303 українців, 225 поляків, 183 жидів) — 3 мандати.

В третій окрузі (передмістя Бабинці і за водою — майже самі українські селяни) була зголошена тільки одна ліста (українська); в цій окрузі й вибрано 3 радних і трьох заступників українців. У другій окрузі (середмістя) вибрано 5 радних жидів. Зголошено в тій окрузі й українську лісту, яка зібрала всього 49 голосів. (Виглядів на здобуття мандату там не було). Українці сподівалися, що жиди, які в I. і IV. окрузі не зголосили своїх ліст, відтягнуться від голосування і таким робом українці лишаться тільки з поляками і зможуть в тих округах вибрати 2—3 радних. Одначе так не сталося, бо жиди пішли в цих обох округах лавою за польською лістою. В першій окрузі польська ліста дістала 897 голосів, українська тільки 167 голосів; в тій окрузі вибрано радними 5 поляків, бо українська ліста провалилася (забракло всього 15 голосів до здобуття мандату). Тут зазначимо, що наше населення переконане про зловживання в цій окрузі, бо на час обчислювання голосів усунули неправно з виборчого льокалю мужа довіря української лісти і виборча комісія обчислювала голоси без посторонніх свідків. Підчас голосування ок. 6. години на кілька минут згасло було електричне світло... В четвертій окрузі польська ліста дістала 411 голосів, українська 171; вибрано двох поляків і одного українця.

Сумні думки насуваються з приводу цих виборів. Поминаючи ріжні зловживання, треба ствердити, що велике число українських виборців у 1. і 4. окрузі не пішло зовсім до голосування. Це злочин супроти власних національних інтересів. Не пішли до голосування такі люди, як напр. член виділу філії „Просвіти" Андрій Кавка зі своєю родиною, забуваючи, що їсть хліб з української установи, бо його жінка є службовичкою „Народньої Торговлі". З цих причин українці, що могли вибрати 6—7 радних, будуть у міській раді заступлені тільки чотирма мандатами. З жалем треба теж ствердити, що українська студентська молодь, за виїмком двох студентів, зовсім відтягнулася від всякої праці в справі громадських виборів.

Проти так переведених виборів внесли українці протест.

Відгомін шкільного плебісциту перед судом.

ПРО НЕНАРУШИМІСТЬ ПРАВА ЗБИРАННЯ ДЕКЛЯРАЦІЙ ЗА ВВЕДЕННЯМ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НАВЧАННЯ У ПУБЛИЧНІЙ ЗАГАЛЬНІЙ ШКОЛІ.

На основі закону з 31. липня 1924, ч. Дн. з. Рп. 79, поз. 766, про організацію шкільництва, переведено у нас в році 1932, на заклик Головної Управи „Рідної Школи" плебісцит за введенням української мови навчання в публичних загальних школах. Наслідком цього в громаді Янчин коло Перемишлян зав'язався місцевий комітет родичів і цей уповажнив Василя Кутного, який є заступником начальника громади Янчин, збирати підписи родичів на плебісцитових деклараціях за введенням української мови навчання в публичній загальній (народній) школі в Янчині.

За збирання підписів на тих плебісцитових деклараціях від родичів у громаді Янчин у листопаді 1932 р., засудив окружний суд у Бережанах на виїздовій сесії в Перемишлянах присудом з 14. липня 1933, ч. спр. К. II. 148/33, обвинуваченого Василя Кутного за провину з артикулу 286. з. к. на кару вязниці 6 місяців, з умовним завішенням на час 5-ти років, як також на кошти карного поступовання і на заплату судової оплати. Окружний суд у Бережанах добачив каригідність вчинку Василя Кутного в тому, що він, збираючи плебісцитові декларації поінформував ошибочно Ізака Мелера і Хану Кріг, що вони підписують декларацію, яка жадає тільки запровадження до школи науки української мови і цим фальшивим запевненням наклонив їх до підписання тієї декларації, отже як урядник (заступник начальника громади) не доповняючи обовязку лілав на шкоду публичного і приватного інтересу.

Проти того вироку окружного суду в Бережанах вніс Василь Кутний, через д-ра Франца Свістеля, адвоката в Перемишлянах, відклик до апеляційного суду у Львові, де відбулась апеляційна розправа до ч. спр. III. К. А. 969/33, в дні 18. грудня 1933. Перед апеляційним судом боронив обвинуваченого Василя Кутного д-р Маріян Глушкевич, адвокат у Львові.

По переведеній апеляційній розправі оголосив суд присуд, яким ухилив засуд та увільнив Василя Кутного. В умотивуванні цього присуду подав суд, що згідно з виводами оборони, нема доказу на те, начеби Кутний, даючи плебісцитові декларації до підпису Ізакові Мелерові і Хані Кріг та пояснюючи їм зміст і ціль цих декларацій, виступав офіціяльно як заступник війта, а противно Мелер зізнав, що Кутний заявив, що ходить по селі Комітет та збирає підписи на те, щоби в школі учили „по руськи". Далі вказав суд на те, що посвідка „Рідної Школи" стверджує, що Кутний був членом плебісцитового місцевого комітету. Вкінці зазначив суд, що зовсім стійний є аргумент оборони, що якби навіть у тому часі Кутний був дійсно урядуючим заступником війта, то через те він не міг втратити права громадянина, яке йому дає, як батькові школяра шкільний закон про плебісцит.

З цього висновок, що ми мусимо на кожному кроці боронити наших національних прав, бо хто не боронить ся як слід, той тратить своє право. А тут годиться піднести, що в цьому випадку оба наші адвокати домогли безкорисно виратувати діяльного громадянина від карного засуду, як також оборонити ненарушимість шкільного права плебісциту. Р. Ш.

—o—

НОВИНИ ДЛЯ ПАНЬ — вовни, шовки, фланелі та білизняні матеріяли — поручає І. СТАХЕЛЬ — ВУЛ. ЛЕГІОНІВ Ч. 35.

НОВИНКИ

— **Польсько-німецький обезпеченевий договір.** Недавно увійшла в життя польсько-німецька умова про суспільне обезпечення, яка містить важні постанови, що торкаються робітників і умових службовиків з Польщі, які обезпечені були в Німеччині. Умова між іншим передбачує, що німецькі інституції будуть виплачувати ренти особам обезпеченим у Німеччині навіть тоді, коли вони будуть перебувати в Польщі. Дальше умова запевнює користи робітникам з Польщі, що колись працювали в Німеччині і платили вкладки на інвалідський фонд і яким німецькі обезпеченеві інституції не признали ще ренти.

— **Дивні речі в Луцьку.** Луцькі авта (власники й шофери) поводяться на вулицях як у дикому полі, і ніхто не вживає заходів до того, щоб вони схаменулися. „Кавалерска язда" — та й годі. З швидкістю півсотні кільометрів на годину й якраз там, де найбільше людей. Недавно авто вбило хлопця, що вискочив зі школи на вулицю. Недавно авто наскочило на фіякра й зранило пасажира, візника та коня. Тим пасажиром був українець, лікар д-р Залеський.

— **Нові проповідники.** На Волині їздить по селах якийсь світський проповідник римо-католик, що вішує близький кінець світу й радить єднатися й братατись. В останніх днях заглянув він до українського села Лаврова й при участи дуже побожного керовника школи закликав дурніших українських селян рятуватися від „царства сатани", що вже на землі. В кольонії Маринівці кількох добре підкутих українців так узяли цього світського проповідника з „царством сатани" в обрібку, що мусів замовкнути й виїхати. Хто й як не баламутить нещасних волинських селян!

— **Небезпечний реферат.** У січні ц. р. п. В. Островський мав прочитати в Луцьку реферат на тему: „Польські діячі й преса про українську справу" (за часописами „Бюл. Польско-Украіньскі", „Справи Народовосьцьове", „Всхуд", „Дзень Добри", „Роботнік" і ін.). Староство відмовило дозволу. На висланий до воєвідського уряду відклик щойно в останніх днях прийшла відповідь, що рішення староства затверджено.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ НА ЯЛИНКУ
це новинні матеріяли — на шкільні мундурки, костюми, муж. убрання та всякі шовки з магазину новин:
„ТЕКСТИЛЬ" — СТ. ЗАЛЕСКА, ГАЛИЦЬКА 18,
12/47 тел. 28-10.

— **Суд над комуністкою.** Замісцевий відділ пінського окружного суду в Бересті на виїздній сесії в Кобрині засудив комуністку Регіну Капланівну за зорганізування нападу на постерунок поліції в Новосілках на 5 років вязниці.

— **Страшний злочин.** В рові біля дороги між Фалишем і Мертвиками пов. Стрий знайшли окровавлене тіло якогось мужчини. Поліційне доходження викрило, що вбитим є М. Мудрицький, господар з Болехова і попереднього дня виїхав до Стрия. По дорозі вбили його бандити а коні з возом забрали.

— **Смерть фільософа.** У 82 році життя помер у Галле відомий фільософ Ганс Вайгінгер, колись професор цього університету. Його імя звязане з одною фільософічною теорією, що зєднала йому велику популярність; це так звана „Фільософія буцімто". Такий заголовок мала його найбільше поширена книжка. Провідна думка цієї теорії в тому, що всі наші ідеї та уявління такі, буцімто покриваються вони точно з дійсним світом і його проявами; та хоча завдяки ним ми тільки уявляємо собі світ таким, яким він буцімто є, все-ж таки ці ідеї та уявління дозволяють нам робити правильні висновки. Вайгінгер заснував товариство для дослідів над творами Канта і видав великий коментар та інші праці про Канта. Великі відкриття Вайгінгера були між іншим тоді, коли він ствердив, що у своїх „Пролегоменах" Кант через помилку переставив у друку дві сторінки і фільософи кількадесять літ ламали собі голову, не розуміючи тексту.

— **Повідомляємо**, що ч. 3. журналу політичної сатири і гумору „Жорна“ підпало конфіскаті й не появиться, бо склад цього числа ще перед конфіскатою розкинено. Рівночасно подаємо до відома, що рисунок, який був поміщений на першій сторінці цього числа, підписаний „Політичний двобій“ появився в останній хвилі на місци іншого рисунку. Цей рисунок не мав тенденції чим небудь нарушити повагу церкви і релігії і тим більше не мав тенденції образити релігійні почування. — За видавництво і Редакційну Колегію: **Олександер Костик і Роман Пашківський.**

— **Про Й. Стадника** з нагоди його ювилею помістила теплу статейку „Газета Поранна“ в числі з 22. ц. м. згадуючи про його заслуги як директора театру, режисера та перекладача. Справоздавець дає теж дуже прихильну оцінку гри акторів у пєсі Мольнара. „Хвіля“ з 23. ц. м. помістила дуже гарну сильветку мистецької діяльности Й. Стадника з приводу його ювилею.

— **Про українське мистецтво** находимо в подвійному числі ч. 11—12 німецького місячника „Дер Вінер Кунстваидерер“ (Відень, вул. Тратнергоф 1) велику статтю В. Борна з численними ілюстраціями.

— **Українські години в німецькім радіо.** До програми німецьких радієвих авдицій введено в останньому часі українські години. Раз на тиждень німецькі радія мають надавати пропагандові відчити в українській мові. Перший із циклю таких відчитів уже відбувся на тему: „Організація праці в Німеччині“. Дальший плян українських авдицій з Берліна передбачує надавання відчитів також на українські теми.

— **Важне для власників реальностей.** Найвищий адміністраційний трибунал полагнав одну справу рішенням, що має для власників реальностей у Львові велике значіння. Рішення трибуналу з дати Варшава 20. жовтня 1933 ч. 4678/31 стверджує, що побирання львівським магістратом оплат за воду на основі водоміру замісць у відношенні до чиншу найму (5 проц.) не згідне з законом. Одночасно трибунал стверджує, що також каналові оплати слід побирати у відношенні до висоти комірного. Тим способом рішила найвища інстанція справу, яку літами обмірковувано на міській раді.

— **На Покутті не ходять потяги.** Великі сніговії на Покутті припинили залізничу й колову комунікацію. На лінії Коломия-Ясенів не ходять потяги. Так само здержано комунікацію на лінії Коломия-Заболотів-Косів.

— **Краєва хроніка.** У Стрию злодії розбили касу адвоката Позняка та забрали 285 зол. — У Нароли (пов. Любачів) згоріло понад 20 мешкальних і господарських будинків. Школи є більше як на сто тисяч зол.

— **Далай Лама помер.** З Тибету прийшла вістка, що в Льгасі помер Далай Лама. Властиве його імя було: Уґванґ Льопзанґ Товпден Гіятсо. Далай Ляму (значить „проповідник океану“) уважали будисти інкарнацією Будди, що вічно відновляється. Вибрало його тибетанське духовенство в тім характері ще дитиною, а в 17 році життя проголосили теж світським головою тибетанської держави, що від 18. століття находиться під протекторатом Китаю. Далай Лама був тринацятою інкарнацією Будди. Уродився в 1876 році, а в 1893 був вибраний Далай Лямою. Резиденцією його була Льгаса, столиця Тибету. Англійська преса довідується, що Далай Ляму отроєно у звязку з боротьбою між китайськими й англьофільськими впливами.

— **Хвалив більшовиків, тепер хвалить фашистів.** Бернард Шов мав на бенкеті в Льондоні відчит, у якому на счудування присутніх нараз виступив як оборонець фашизму. Прославляв Мусоліні як найбільшого чоловіка наших часів. Вкінці висловив бажання, щоби весь світ став фашистівський, бо лише так можна зломити крізу. При тому Шов не пощадив парляментаризму та пророкував йому дуже скору смерть.

— **Діти-політики.** В лінцькій нар. школі посперечалися два ученики. Один, 11-літній, чванився, що він націоональний соціяліст. Другий, 12-літній, пробив 11-літнього ножем в серце й убив його на місці.

— **Не хочуть, щоби гітлерівці співали.** Віденська державна опера не відновила контракту з тенором Ер. Цімерманом і барітоном Гамельсом, тому що вони почуваються націоналиними соціялістами. Обох заангажують у Німеччині.

— **Проти вибору красунь.** Після Німеччини й Італії заборонять теж на Мадярщині вибирати королеву краси. Ціла низка суспільних установ звернулася до мадярського уряду з домаганням, щоби заборонив звичай вибирати королеву краси, бо він деморалізує деякі верстви населення.

— **Літак з дерева.** Науковий aeроінститут цивільної повітряної фльоти в Москві викінчив будову літака нового типу „Амфібія“. Цілий апарат зладжений з дерева, має місце для сімох пасажирів і може стартувати й осідати на суходолі, воді та снігу. Вжиють його до комунікації в ленінградській окрузі.

— **Ріжні вістки.** В копальні золота Вульпой в Семигороді вибухла скриня з динамітом, наслідком чого чотири робітники згинули, а пятьох тяжко ранило. — З пустині Сагари повідомляють, що там упав сніг, якого не бачили вже кількадесять літ. — Одинокого сина письменника Чарлза Дікенса, Генрі, якому тепер 74 роки перевернув мотоцикль і поранив. — Грім ударив у церкву в Масе е Карара, в Італії, саме як єпископ говорив проповідь. Лискавка поразила єпископа та кількох священиків. У церкві счинився переполох. — Відомий австрійський письменник Герман Бар, який недавно зачав 71 рік життя, занедужав душевно.

— **Історія християнства на фільмі.** „На протязі століть“ це наголовок фільми, зладженої в робітні Бікен Філмс на підставі лібретта о. Франца Талбота, співредактора католицького тижневика „Америка“ в Ню Йорку. Фільма представляє історію християнства від початків аж до сьогодні. Починається з часів Ісуса Христа, як він проповідує своїм учням, виказує зріст християнства за часів переслідування Нерона і так постепенно переходить аж до найновіших часів. Багато образків знято в чужих краях, щоби представити місії по всіх закутинах землі. Отже є образки з Африки, Полудневого Океану, Китаю і далекої Півночі. Не забули також і за прокажених! Їх теж зображено на фільмі. З огляду на свій предмет, а ще більше своїм всесвітним закроєм фільма розбудила загальне заінтересування.

ЗНАЙТЕ, ЩО НА „ПРОСВІТІ“ ВИРОСЛА ВСЯ НАША НАЦІОНАЛЬНА СИЛА!

З театру.

ТЕАТР ІМ. ТОБІЛЕВИЧА: „ПЕПІНА“ — ОПЕРЕТКА НА 3 ДІЇ ШТОЛЬЦА.

Весела віденська оперетка з шампанськими, легкими дотепами, танцями, співами і ясно: з любовною інтригою. На незмінним тлі віденського водевілю кілька знаків „духа часу“: стенотипістка має 24 посади річно, свіжо розведена молодичка шукає пятого чоловіка, жінка в силі віку та мила їздить літаком на боксерські мечі, богатий граф воліє не знати яку кару, щоб оминути подружжа і саме тому ця кара паде на його грішну голову. Тип президента суду, що всі справи ділить на 3 пункти: на а) б) і в), попросту капітальний і ведно його речення лає привід до щирого реготу.

На салі можна було запримітити всміхнені обличчя, а це найкращий доказ, що слухачі найшли тут те, чого хотіли — кілька годин безжурної розваги. Весь час вистави не можемо забути, що грають тут ті самі артисти, що вчора виступали у сальоновій чужинній пєсі, а завтра мусять перекинутись у котурнових героїв історичної патріотичної пєси. Артистки переодягаються тричі за один вечір; неабияка енергія!

Головну ролю грала Ленська, що як завсіди зміє створити симпатичний тип, дуже добре та приємно співає, ще й зручно танцює. Нікитин в анальогічній ролі дістав з нею за одну танкову сцену рясні оплески. Бенцаль був свобідний, зовсім добрий, тільки кращого голосу йому бракувало. Бенцалева зовсім відповідна до своєї ролі і мала дуже добрі моменти. Найбільше успіху мали у своїх комічних ролях Рубчак і Яковлів.

м. р.

Подяка.

До Хвальної Редакції газети „Діло“ у Львові.

Ми, засуджені 20. грудня 1933 р. рівенським Окружним Судом у Кремянці до вязниці за приналежність до ОУН („Юнака“), цією дорогою складаємо щиру юнацьку подяку Вп. пп. адвокатам — д-рові Степанові Шухевичеві, послові д-рові Ст. Біликові і Самійлові Підгірському за батьківську оборону нас на суді.

Степан Пшеничний, Ігор Шубський, Данило Закидальський, Микола Недвецький, Петро Львович, Юрій Львович.

20. XII. 1933. Кремянецька вязниця.

СПОРТ.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО А-КЛЯСИ.

Погонь — Чорні 1:1 (0:0). Змагання за мистецтво А-кляси, що стягнули ок. 2.000 видців. Суддя п. Ранін.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

С. Сильванський: ОЛЕНА САХНОВСЬКА. Книжкові знаки. Текст Сергія Сильванського, редакція з передмовою Павла Ковжуна. А.Н.У.М. 1934. Львів. Серія: Майстри українського книжкового знаку. Друковано 350 примірників. Книжка видана на преґарному папері. Репродукції книжкових знаків вийшли дуже добре.

ЖУРНАЛИ.

МИСТЕЦТВО, орган Асоціяції Незалежних Українських Мистців. Ч. 4. Львів 1933. Зміст: П. Ковжун: Олекса Грищенко; М. Вниницький: Роман Сельський; Мих. Осінчук: Галицько-українська ікона; Мих. Драган: Футуризм; Л. Лілле: Судді й підсудні; А. Б.: Виставка мистців Рад. України і СССР; І. І.: Українська графіка у Берліні; М. Рудницький: З думок про мистецтво; Хроніка; Рецензії. Журнал має цілу низку знимок з найкращих творів наших мистців.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 23. XII. театр нечинний.
Неділя, 24. XII. год. 7.30 веч. „Гроші то не все“.

Театр Ріжнородностей.

Субота, 23. XII. театр нечинний.
Неділя, 24. XII. год. 7.30 веч. „Стефек“.

Кіна.

АДРІЯ: „В путах зрадників“, „Флип і Флеп як усмирителі“.
АПОЛЬО: „Присуд життя“, „Не знаю землі“.
АТЛЯНТИК: „Забавка“.
ВАНДА: „Облава в Парижі“.
КАСІНО: „Брат дявола“, Льорель і Гарді.
КОПЕРНИК: „Роскішні турботи“ Моріс Шевальє.
КОЛІСЕЙ: „В тіні хреста“, вертеп: „Під вдовою“.
МАРУСЕНЬКА: „Роскішні турботи“ Моріс Шевальє.
МІРАЖ: „Спів, цілунок, дівчина“.
МУЗА: „Син Індії“ Рамон Новаро.
ПАЛЯС: „Прокуратор“ (Аліція Горн).
ПАН: „С. О. С.“ — Ледяна гора.
ПАСАЖ: „Бандит детектив“ (Кен Мейнард) і додатки.
ХИМЕРА: „Король циганів“.
СТИЛЕВЕ: „Чанду“, ревія: „Коли зорі світять“.
УТІХА: „Кохання та пімста донського козака“ з Ів. Мозжухіном.

Закордонне радіо.

Субота, 23. грудня 1933.

Відень (517,2) 19.00 Нар. музика; **Братислава** (279,3) 20.00 „Країна осміху“ оп. Легара; **Білгород** (430,4) 21.30 Пісоньки; **Берлін** (419) 17.40 Свят-вечірня музика 17. століття; **Гайльсберґ** (276,5) 11.30 Концерт; **Ляйпціг** (389,6) 16.00 Концерт, 17.10 Легка музика; **Мінхен** (533) 19.00 „Івась і Гануся“ муз. казка Гумпердінка; **Будапешт** (550,5) 19.20 Циг. музика; **Мілано** (331,5) 20.40 „Любовний напиток“ оп. Доніцетія; **Рим** (441,2) 17.00 Симф. концерт, 21.45 Концерт.

Неділя, 24. грудня 1933.

Відень (517,2) 18.50 Квінтет, 22.15 Концерт; **Прага** (488,6) 9.15, 13.00 Коляди, 12.15 Концерт; **Лягті** (1796) 20.20 Спів; **Париж** (1725) 21.00 Театр і музика; **Білгород** (430,4) 16.30 Пісоньки, 19.00 Коляди; **Берлін** (419) Концерт, 20.00 Веселі свята, 22.00 Народи співають свої коляди; **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 18.00 Концерт; **Лянґенберґ** (472) „Хрістускінд Ерденрайзе“ діточа опера; **Мінхен** (533) 12.00 Концерт, 23.05 „Свята ніч“ різдвяна легенда; **Будапешт** (550,5) 12.30 Концерт опери; **Мілано** (331,5) 20.40 Святочна програма.

Львівське радіо.

Субота, 23. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.41 Рел. музика з грамофону; 15.30 Фортепян; 16.00 Авдиція для хорих, сальонова орхестра; 16.40 Органовий концерт; 20.30 Для дітей: „Провідна зірка“; 21.00 Свят-веч. авдиція, хор; 21.30 Авд. „Шчліш“; 21.45 Шопенівський концерт; 22.30 Коляди (Невядомського); 23.05 Музика з грамоф. плит.

Неділя, 24. грудня 1933.

9.00—9.54 Ранішня авдиція; 12.10 Метерольоґічні вістки; 12.15, 13.12 Музичний поранок; 13.00 Туга та пророцтва Міцкевича; 14.00 Сільська авдиція „Геда в Львівах“; 14.30 Народні танки зі співами (грамофон); 15.00 Сільське весілля; 15.20 Сальонова орхестра; 16.45 Літер. четвертьгодина „Шалик“; 17.00 „Світлий Свят-Вечір“; 17.15 „Весела новина“ коляди; 18.00 Авдиція „Свят-Вечір воєводи“; 18.40 Арії та пісні; 19.00 Братерство всякого творіння; 19.10 Всячина; 19.50, 21.15 Концерт симф. орхестри; 22.00 На веселій львівській хвилі; 23.00 Грамофонова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар 5.66—5.88, канадійський долар 5.60—5.65, анг. фунт 29.15—29.32, австр. шілінґ 100—102, шв. франк 172—173 і пів, нім. марка 211—212, чеська корона 0.25.50 до 0.25.70, фр. франк 0.34.70—0.34.80.

Срібло: 5 кор. 1.65—1.70, фльорени 0.8. до 0.85, рублі 1.30—1.35, корона 0.32—0.3. і пів.

Золото: 20 кор. 37.80—38.20, рублі 48.00 до 48.50, франки 36.20—36.50, дукат 20.50 до 21.00, долар 9.01—9.04.

Акції.

Банк Польський 83.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам до 22. XII.: масло —.—, молоко 20 сот., сметана 70 сот., яйця 6.40—6.60 зол. за копу. Тенденція на молоко, сметану удержана, на яйця зниткова, на масло ціни не ставиться.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.